

DIARI CATALA
d'Avisos, Noticias i Anuncis
PREUS DE SUSCRIPCIO
Barcelona) Edici6 vespre, 1 ptes. mes
Edici6 mat., 1 ptes. mes
Fora) Espanya, 4.50 ptes. trim.
Unio postal, 4.50 ptes. trim.
Paquet de 30 numeros, 90 centims.

La Veu de Catalunya

5cent.

Redacci6 i Administraci6
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Tel6fon 184
Anuncis, escoles, comunicats i reclams
a preus convencionals. Per a l'edici6 del
vespre s'admeten escoles mortu6ries fins
a les sis de la tarda. Per a l'edici6 del mat.
fins a les tres de la matina.

Any XXIII n6m. 5,169

Barcelona: Dilluns 29 de setembre de 1913

Edici6 del VESPRE

SANT DEL DIA: La Dedicaci6 de St. Miquel Arc6angel
Sant de dema: St. Jeroni, conf. i dr. — Quaranta hores: A la glebia de Sta. Teresa, de Relicieux Carmelites Descalces. — Hores d'expo-
sici6: De 24 de nou del mat6 a 24 de set de la tarda. — Dema: A la mateixa llocaci6. — Cort de Maria: Ntra. Sra. de M6rta i Sta. Anna. — Dema:
Ntra. Sra. de la Salut, a St. Jaume, 9 a Ntra. Sra. de Guadalupe, als Agutzils. — Missa d'avui: La dedicaci6 de St. Miquel Arc6angel; color blanc.
La de dema: St. Jeroni, conf. i dr.; color blanc. — Adoraci6 nocturna: Dema: Torn de St. Ramon Nonat (a Sta. Maria, del Poble Nou).

Observatori Meteorol6gic de la Universitat.—Director: E. Alcob6.—28 de setembre
MORIS D'OBSERVACIO: 9 mat6 i 10 tarda. — Bar6metre a 900 al nivell del mar, 762.3; 761.9. — Temperatura: M6xima, 23.1; m6n, 22.9. — Humi-
ditat: 82.9. — Direcci6 del vent: S.F. N.E. — Velocitat del vent: 14 km. — Ralat del cel: cobert. — N6voia: Classes: 0. R. N. N. Quantitat: 0.9. 19.
Sortida del sol: 6.44. — Posta: 6.50. — Sortida de la lluna: 5.47 m. — Posta: 6.21 l.

FONT-ROMEU

(Villegiature d'automne ideale (1800 m))

(PYRÉNÉES-ORIENTALES)
Pour renseignements, 6crire au Directeur du GRAND HOTEL
a Font-Romeu, par Odeillo (Pyrénées-Orientales)

LE GRAND HOTEL

200 chambres - Dernier confort - Grand garage

Dr. A. Prestia Especialista Orollos, Nas, Gorgia i Tuberculosis
Pelayo, 12, pral. — Consulta de 9 a 10 i de 3 a 6

RICARD VIVES Curs de piano en l'Academia Ainaud (CORTS,
n6mero 638). — Lli6ons particulars i a domicili.

T. Bracons y Fill PELAYO, 8, interior i TALLERS, 74 bis. —
Secci6 de vendes a la menuda. Panyeria, Drils.
G6neros de punt, Mocadors, Tovaletes i Llenols. — Retalls de Panyeria.

CONTRA LA TOS **EXIT ADMIRABLE**
Aixarop del Dr. Villegas
(A BASE DE BROMOFORMO I HEROINA)
Alivia a l'acte i cura tota classe d'efectes bronquials, els catarrsos, els t6sics
els asm6tics, els d6nics i quants pat6xins ronquers, f6diga o espectoraci6
deuen usar-lo com a remedi radical, segur i exclusiu.
DEMAN'TS EN FARMACIES

Vichy Catala

Baineri de primer ordre. — Temporada de 1er maig a 30 octubre
Montat a l'altura dels millors de l'estranger
Situat entre l'estaci6 i el poble de Caldes de Malavella (Girona).
Tel6fon de la xarxa de Girona combinada amb la xarxa de Barcelona.
Distancia de Barcelona: En tren lleuger, 2 hores 30 m.; en tren correu, 3 hores.
Aig6es minero-medicinals, termals de 60°, alcalines, bicarbonato-s6diques, de forta
mineralizaci6, son les m6s aconsellades per totes les emin6ncies m6diques per a la
completa curaci6 del Reumatisme i Artrisme en totes seues formes, i de la Gota, aix6
com tamb6 per a combatre les afecci6ns de l'6st6mul, i Budella, els trastorns del P6-
la Diabetes. — Administraci6 RAMBLA de les FLORS, 18, entresol, BARCELONA.

MOSAICS E. F. ESCOFET & C
Ronda Sant Pere, 8

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Darrers dies de la Exposici6
i venda de
ARTICLES PER A COL·LECCIONISTES
OCASIONS EXCEPCIONALS

Dilluns 29 de setembre i dies següents
**Exposici6 i Venda de les
Novetats de l'Estaci6**
Vestits, Abrics, Bates, Bruses, Ma-
tin6s, Faldilles, Refajos, Colls pell
Llaneria Cotilles, Calçat per a
senyora i noi, &, &, a
Preus considerablement reduits

COLEGI DE CATALUNYA
Beneit especialment per S. S. el Papa Lle6 XIII
Dirigit per les professores D.^{es} Josepa, D.ª Francisca, D.ª M.^a del Remel i donya
Carme Ferran, amb la cooperaci6 de distingits professors. Director espiritual,
Rosenyaga graduada. P6rtyules. Esp6sies patis d'esbarjo.
Classe especial de Gram6tica i Literatura Catalana
per un renomnat professor
CLARIS, N6M. 31, PRINCIPAL I PRIMER

Alerta, malalts, alerta!!
Se venen en aquesta ciutat y en altres poblacions de Catalunya, y tamb6 a Valen-
cia, varis sigles aut6ntics amb noms de fonts que no son fonts, sino mar-
ques de fabrica, y que son lligatures de les seves ampelles diu, o pretenen dir
que procedeixen de Caldes de Malavella, i algunes fins diuen «baix la protecci6 del
Gobierno», para sorprendre la bona fe del comprador. — No conf6ndreu als acri-
dels de la mineria, mod6lins naturals del VICHY CATALA de Caldes
de Malavella, declarades d'utilitat p6blica, y que per aix6 est6n baix la protecci6 del
Gobierno, que s6n exp6sades del manantial embottellades y les ampelles porten els
distintius de la «Societat Catalana Vichy Catala». — Da vau a par tot arreu.
Administraci6, Rambla de les Flors, n6mero 18, entresol.

Tusquets i C. S. n. C. Banca, Borsas.
Valors i cupons. — Rambla del Centre, 9.
Negociem els cupons Interior i Amort-
izable a per 100, Cupons, P6ments,
C6rres, Ebbes 5 per 100, Gas i elec-
tricitat, ferro carril Alagut, etc., ven-
ciment primer octubre pr6xim.

Dr. Serrallach Vies urin6ries, royeons.
De 12 a 2 i 6 a 7. Pelayo, 40. — C.^a econ6m. 7 a 9. Jov6, nos. 9.

Enigmàtics

El senyor Garcia Prieto ha dit a un redactor de la «A» Co. que l'interrogava, que persistia en el seu prop6sit de no fer declaracions. Malgrat lo qual, les declaracions recollides pel sudit redactor ocupen gaireb6 una columna del nostre diari.

El senyor Garcia Prieto, amb aquella modestia que ha fet enlairar tanta gent, d'Octavi August enç6, trachanyada com cal, ha parlat de moltes coses: dels r6tels del Govern pel viatge de Mr. Poincar6, amb justa ironia; del desinter6s dels seus—aix6 6s del senyor Burell, del senyor Montero Rios, etc., etc.—amb evident inutilitat; de les afalagadures del general Weyler, amb frases d'anodina cortesia; de la urgencia d'obrir les Corts, amb incitiva fermesa; de l'impropietat de l'actitud de «desidissats» aplicat als seus amics, amb protestes de indignaci6 divertida... I encara ha parlat del Marro i de la forma de dirimir, a les Corts, el plet entre liberals...

I acaba la nota d'aquell atrafegat redactor: «De les Mancomunitats i de altres problemes pol6tics d'actualitat no ha volgut fer la m6s m6nima consideraci6 ni manifestaci6 el senyor Garcia Prieto».

Sense comentaris.

O amb un dol, si per cas.

Despr6s de la llarga discussi6 del projecte de llei d'Administraci6 Local, des de la campanya del senyor Canalejas en pr6 de les Mancomunitats, despr6s de l'equivoca actuaci6 de diferents estols pol6tics en les 6ltimes sessions del Senat, despr6s d'un estiu de cartes i confer6ncies i de preparaci6 de programes, al reanuar-se l'activitat pol6tica, en vigiles de la reapertura del Parlament, enfront de la digna expectativa de Catalunya, no val a callar, no val a dir que el senyor Garcia Prieto, que no fixa l'actitud del seu estol respecte d'un problema tan capital com el de les Mancomunitats.

Una fracci6 que reivindica per ella el calificatiu de liberal, no pot ser enigmàtica.

Es clar que de moltes coses podia el senyor Garcia Prieto parlar-ne lleugerament, gaireb6 escherrando: al cap d'avall, era pol6tica de terribles. Es clar que parlar de les Mancomunitats era perill6s, perquè afectava la nova pol6tica de realitats, d'opini6 verda, de conviccions fermes. Es clar que, tal vegada per aquesta consideraci6, respecte a aquest valor del problema catala, fins pel bon desig de no complicar-lo i de recercar pacientment el dif6cil truc de religar actius tan contradicci6ns com la seva personal i la tradici6 del seu venerable sogre, defugia parlar-ne el senyor Garcia Prieto... Però, tanmateix, ja 6s hora de tenir resotes aquestes interioritats de la seva fracci6 i, m6s que altra cosa, tanmateix no's pot aspirar a intervenir de coorsament en la nova pol6tica sense tenir opini6 formada, i ben concreta i ben p6blica, sobre els problemes gaudals que les realitats successivament plantegen.

Al Dia
Política madrilenya
Les declaracions del senyor Garcia Prieto, que efectiu de la dissid6ncia liberal, s6n una mostra de lo que 6s la pol6tica madrilenya, la pol6tica que es fa des de Madrid, per desgracia d'Espanya.

I aprofundint aquesta ocasi6 de parlar del senyor Garcia Prieto, cavall6 estimable, correctissim, dignu del t6tul de Grandeza amb que l'ha honorat S. M. el Rei, per a declarar amb tota lliertat i franquesa que, com a pol6tic, ha resultat un ambici6 que, tot i seguit, amb una mica d'espera, el lloc m6s preeminent de la governaci6 de l'Estat al qual anava per camins plans, fressats, amb la simplicitat de molts i amb el respecte de tots, ha preferit, feble o tacat d'orgull, anar-hi per laberintiques vies, amb velles combinacions desacreditades i traintse a si mateix.

El senyor Garcia Prieto va tenir un moment entre les seves mans la sort d'Espanya. Sense l'equivocaci6 que va sofrir al votar-se l'article primer del projecte de Mancomunitats, hauria sigut el representant d'aquella pol6tica nova, de col·laboraci6 de forces, de facilitat la col·laboraci6 de homes i grups al r6gim actual. S'ha estimat m6s jugar una mala passada an en Romanones, fer pol6tica personal i de clientela: el ho pagarà.

Les seves declaracions provenen que no d6na import6ncia m6s que als personatges, a la guerra civil liberal. Dels grans problemes d'Espanya no parla; parla del Romanones i de la presid6ncia del Senat. 6s la pol6tica vella. Ni de la guerra del Marro, ni dels problemes econ6mics, ni del projecte de Mancomunitats, ni de la pol6tica exterior n'ha dit una paraula. Segueix la tradici6 de la pol6tica madrilenya: per ella, pels qui actuen, res que no sigui els plets personals, els llocs d'influ6ncia, lo secundari, lo artificial, l'import6ncia. El poder per ells no 6s un medi, 6s un fi; val m6s per ells la col·laboraci6 de quatre senyors estantissos, que no tenen m6s influ6ncia que la d'un caci6c tolerat o protegit pel poder executiu, ni m6s hist6ria que la de la guerra civil liberal. Dels grans problemes d'Espanya no parla; parla del Romanones i de la presid6ncia del Senat. 6s la pol6tica vella. Ni de la guerra del Marro, ni dels problemes econ6mics, ni del projecte de Mancomunitats, ni de la pol6tica exterior n'ha dit una paraula. Segueix la tradici6 de la pol6tica madrilenya: per ella, pels qui actuen, res que no sigui els plets personals, els llocs d'influ6ncia, lo secundari, lo artificial, l'import6ncia. El poder per ells no 6s un medi, 6s un fi; val m6s per ells la col·laboraci6 de quatre senyors estantissos, que no tenen m6s influ6ncia que la d'un caci6c tolerat o protegit pel poder executiu, ni m6s hist6ria que la de la guerra civil liberal.

Farà un programa: però no serà res m6s que una escala del poder, sense cap efic6cia, sense cap trascend6ncia, sense m6s anhel que derrotar an

en Romanones per a substituir-lo.

No 6s pas aquest el camí que ha de portar-nos a la regeneraci6 de l'Estat espanyol. D'espatilles a la realitat, els partits madrilenys segueixen creient que ells ho s6n tot, quan no s6n res m6s que possessors que abusen de la

indiferencia dels veritables amos: no fan res m6s que jugar a partits, burlant-se de l'opini6.

La dissid6ncia liberal 6s una ficci6 m6s, un engany m6s.

I pensar que d'una organitzaci6 artificial, xorca, sense ress6 a l'opini6 p6-

Cap a Cornudella

La gran festa regionalista celebrada en aquella pintoresca vila de l'Alt Priorat tingué el gran esclat que's proposaven els seus organitzadors. Grandiosa concurrencia, distingides i valioses personalitats de la comarca hi assistiren i l'entusiasme sigué la nota dominant en tots els actes celebrats.

Com ja varem avançar, hi varem concórrer persones no sols de Cornudella, sin6 de la major part dels pobles d'aquella rodalia i de les comarques veïnes i fins de Barcelona.

Des de la capital de Catalunya acompanyaren al leader de la causa catalana, a l'infadigable ap6stol, en Francesc Camb6, algunes personalitats barcelonines: els tinent d'alcalde regionalistes senyors Vall6s i Pujals i Panella, el regidor senyor Pardo, els estimats companys don Rafel Lluiss6 i don J. Tom6s i el nostre redactor. Els uns anaren a Reus amb el tren r6pid, i els altres en autom6bil que'l senyor M6ller pos6 generosament a sa disposici6, acompanyant-los a la festa.

A la plaça del Prim, a Reus, s'hi organitz6 la caravana automobilista. Allí hi havia, esperant-los, els entusiastes companys de les ciutats del Camp de Tarragona, de la Conca i fins els de l'Alt Priorat. S'ompliren dos grans autobus i cinc grans autom6bils particulars, i s'empenygu6 el camí per la carretera d'Alcolea en direcci6 a Cornudella, presenciant la sortida un nombre concurs de reusencs.

Dexaren aquella carretera i empenygueren el r6pid camí que condueix a Cornudella. A les Borges del Camp una gran gentada salut6 afectuosament el pas dels excursionistes i en un indret del poble tingueren l'agradable sorpresa de passar sota quatre grans banderes catalanes que enlairaren els catalanistes que no podien acompanyar-los a la festa. Travessaren el poble d'Alforja i la carretera zigzageant s'enlair6 per la vessant de la muntanya fins a l'enlairat coll d'Alforja des d'on s'ovir6 un dels m6s bells i m6s admirables panorames de la nostra terra. El Camp de Tarragona amb tota sa imponderable hermosura i el Priorat amb la seva encisadora i admirable grandiositat de montanyes i valls. El gegant Montseny arreu encindierat esfereïdorament, i all6 a un costat s'enlair6, com la ros6a broa d'un colossal vall, el Giron6, enlairada com un castell poquer; i all6 al lluny la serralada de Prades. Al fons vessants emboscades i gemades valls regades pel riu6r Chirana. La carretera amb r6pids ziczacs devall6 al fons i s'enlair6 altra volta per a arribar a Girona, on una muni6 de generaci6 es esper6 als afores de la vila. Hi havia hi autoritats i les principals personalitats.

Arribada
Grans picaments de mans, aclamacions i Catalunya i a En Camb6. Aquest, al baixar de l'autom6bil, fou afectuosament saludat per tothom que l'entrevall6. La m6sica toc6 un pas doble; un niv6l de mainada fent cabrioles obre el camí i tots entrarem a Cornudella, tot admirant aquell b6 de Deu d'hermosura i elegants damiselles que hi havia pels balconis i finestres.

Com pot suposar-se, la Diada era l'acompanyament del dia a Cornudella. Tothom era al carrer a presenciar l'arribada den Camb6, a qui quasi tothom saludava al passar.

A l'Ateneu
Pujarem al local de l'Ateneu a pendre un vermuth i allí es pronuncia ren un curts parlaments.

La comissi6 organitzadora de la Diada la constituïa don Manuel Ferrer, president; don Josep M. Mir6 (juge) i don Josep Gum6 (president de l'Ateneu) i secretari don Josep M. Abell6.

El senyor Ferrer salut6 carinyosament al senyor Camb6 com a un dels homes pol6tics m6s eminents de la nostra terra, celebr6 sa abnegaci6 d'anar en aquella vila a promoure els id6als regeneradors de nostra patria, fet observat als cornudellencs que en Camb6 era el primer home pol6tic de son gran valer que's dignava visitar-los. Recomana a tots que l'escoltessin amb la cortesia i tolerancia deguda entre persones; regreia a l'alcalde don Josep M. Massip, al jutge don Josep M. Mir6, a les associacions de la vila i a totes les personalitats dels pobles la generosa cooperaci6 que havien donat a la festa, contribuint a l'6xit que gaudien en aquell moment.

El senyor Camb6 va dir que les excitacions del senyor Ferrer l'havien decidit a visitar aquella tan pintoresca com hermosa comarca, que li d6llo no haver conegut abans; que admirava als prioratencs, gent valerosa i decidida, que amb els seus gegantins esforços de la replantaci6 quasi total de les vinyes havia demostrat un cas inusitat d'amor a la terra dels seus pares; que'l sorprenia veure aquell poble arreconat de les grans vies de comunicaci6, lo qual vol dir, sense rebre influ6ncies ni consells de fora, alzar edificis com el de la Casa Consistorial i Escoles que acabaven de veure, mostrant aixis un alt grau d'inter6s col·lectivista i civic establert dignament als que governen actualment al poble i aplaunt el camí als que l'han de governar en l'esdevir.

El brindis
A l'abocar-se el xampany, el senyor Ferrer, considerant-se germ6 en ideal den Camb6 i considerant an aquest el germ6 gran de Catalunya, en nom de tots els aplegats a l'ent6ra de la taula li preg6 els dignes acceptar aquell modest obsequi; i digué als allí reunits per a escoltar al Verb de Catalunya, que confiava que's serviria per a 6sser cada dia m6s catalans.

Permeteu-me, amic Camb6 — digué — que en nom de tots nosaltres dediquem desde'l fons de la nostra 6nima un record endressat a aquell reconet de l'Empord6, on residex aquella santa dona que t6 la gloria i l'orgull de haver donat un fill de m6rits tan excepcionals a la terra catalana.

Aquestes paraules causaren primer una f6nida emoci6, a alguns les lagrimes els acudiren als ulls i despr6s esclat6 una gran ovaci6 que s'allarg6 quan en Camb6 salt6 per a parlar.

En Camb6 va dir: — Gracies a tots. No soc mereixedor ni d'aquest obsequi que m'hav6u dedicat tots, ni de les paraules de l'amic Ferrer. Gracies al dignissim Ajuntament en qual casa dignem: el fet de rebre aquest obsequi en la Casa de la Vila fa que jo'm senti com un de vosaltres. El trobar-me ll6c quant en la sala de sessions me lliga amb l'Ajuntament, amb la poblaci6 tota i amb cada 6s dels seus habitants, d'una manera definitiva. Desitjo que arribi el dia en que jo pugui demostrar el meu agraïment i el gran record que de tots vosaltres guardaré.

Els que heu vingut aquí no sou pas els curiosos que van a tots els actes pol6tics que se celebren; el fet de que heu donat el vostre nom per a aquest acte indica qu6com m6s, demostra una adhesi6 absoluta a la nostra causa.

Jo crec que no vos haureu d'arrepentir mai de l'acte que avui heu realitzat, perquè no heu ingressat a cap partit de disciplina particular i que 6s guli per interessos particulars. Nosaltres no volem 6sser els 6nics catalans, però si que volem 6sser els m6s bons (grans aplaudiments). A l'unir-vos amb nosaltres, homes de la Lliga Regionalista de Barcelona, esteu convencuts de que per damunt de tots els nostres id6als ens uneix a tots un gran i intens amor a Catalunya. A l'exercir davant de tots els catalans, nosaltres, els de la Lliga, hi representem el cos d'avant-guardia el que's presenta primer en totes les lluites per la patria; i ens ocupem tant en treballar per Catalunya que no'n queda temps ni per barallar-nos amb els altres.

Jo vull que aquest acte fortifiqui el vostre esperit i vull que d'aquest acte en regreui l'impressi6 de la vostra forta. Mores: Aquí hi ha els millors, els m6s abnegats, els m6s generosos. Estigueu convencuts de que all6 on anireu el triomf vos acompanyarà. Lluiteu amb ardeura, perquè vosaltres sou un dels m6s fermes baluards de Catalunya, per la Naturalesa i per vostre entusiasme.

Una grandiosa ovaci6 c6psa les darreres paraules den Camb6, que no pot acabar el par6graf. Unànims aplaudiments, visques a Catalunya, a Cornudella catalana i an en Camb6, que du ren l'liga estona.

Una pluja molt espessa priva als comensals de sortir de la sala per a dirigir-se al miting.

El miting
Se celebr6 en el nou Teatre Intim, d'espai6sa sala i dos pisos. En les l6tges hi havia molt distingides i hermoses dames i damiselles de la vila i dem6s pobles de la rodalia. Tots els dem6s llocs eren plens de gom a gom. I molta m6s gent hi hauria hagut si no hagu6s amenassat pluja durant tota la diada. Per aix6 pot ben dir-se que aquesta Diada revestex una excepcional import6ncia per l'abnegaci6 de la concurrencia que hi ha assistit.

Hi havia preparat un chor de xanones nenes de les escoles municipals que havia de cantar cançonetes catalanes, però el temps curtejava i no pogué tenir-se el goig de sentir-les.

En Camil Odena, de «La Veu del Camp», de Reus.

Dirigit un xardor6s encoratjament als regionalistes de Cornudella a seguir una ferma actuaci6 pol6tica pr6pia, rebutjant als caci6s i an aquells que en temps de culir-vots els van a parlar de Progr6s i Democracia i despr6s ja no s'en recorden m6s. Ofereix les planes de «La Veu del Camp» per a tot lo que sigui en b6 del Priorat i de Catalunya. (Aplaudiments.)

En Manuel Ferrer, de Cornudella.

Recorda l'impressi6 que li caus6 el 2 de maig de 1898 el veure l'indiferencia amb que's pobles d'Espanya s'entrevan de que havien perdut un gran imperi colonial i s'havien enfonsat al mar els restes de la nostra marina militar. Sols a Catalunya hi hagu6 una sacudida d'indignaci6, es revoltava per a emprendre la salvaci6 d'Espanya.

Alguns anys despr6s, en un poble fort, un terratr6mol esfereïdor enyorava la gran ciutat de Sant Francisco de California, i aquells ciutadans ho telegrafien al Govern dient: que els la reedificarien, i aixis ho han fet.

Per lo que veig, aquí poc hi podrem ensenyar i molt hi tindrem que aprendre d'amor a la terra i en el compliment dels devers de ciutadania.

Dirigit a tots xardor6s felicitacions.

El senyor Gum6 pronunci6 tamb6 afectuosos paraules de salutaci6 al senyor Camb6, enorgullint-se d'haver-lo pogut hostatjar, encara que breus moments, en aquella local.

Els aplaudiments coronaren cada 6n dels discursos pronunciats.

El dinar

Desseguida se dirigiren a la Casa Consistorial. Dins la sala de sessions se donava el gran dinar en honor del senyor Camb6. La sala 6s de grans proporcions, com se pot suposar dient que hi havia uns 150 comensals. Estava molt ben adornada baix la direcci6 del senyor Gum6.

A la tasteria hi havia un dossier format amb una bandera espanyola i dues de catalanes enquadrades amb palmes i garlandes de verdor, un escut de Catalunya i la llegenda «Als bons patri-cis».

Unes garlandes artísticament disposades adornaven les altres parets, on hi havia plaf6ns amb tons de bandera catalana enquadrats amb palmes i targetons amb els noms den Gassanova i del Dr. Robert, i amb escuts de ciutats catalanes.

Amb una germanivola animaci6 s'entaularen xispejants converses entre aquelles persones de diferents comarques. Provarem d'ajuntar alguns noms dels concorrents i preguem als que no anomenem que's dispensin perquè no fou tasca massa planera l'apuntar-los.

De Cornudella: Josep M. Masip, Josep Gum6, Josep M. Mir6, Josep Abell6, Manuel Ferrer, Pere Domenech, Conrat Miralles, Antoni Rod6s, Eusebi Mir6, Joan Azderies, Miquel Vives, Emili Mir6, Ricard Arbella, Josep M. Folch, Alfons Veciana, Joan Cardona, Joan Vi6les, Ram6n Juncosa, Joan Freixes, Baldomer Gomis, Ram6n Busquets, Tom6s Arag6ns, Joan Mir6, Joaquim Cugat, Miquel Domingo, Joan Rebull, J. Duarte, Jaume Farnies, etc.

De Pobleda: Joan Juncosa i familia, Joan Caball6 i familia, Ram6n Zamora i familia, els germans Nicolau, Antoni Jaume Estrems i el rector mossen Antoni Font.

De Porrera: Francisco Rabascall, Jaume Asens, Francisco Domenech, etc.

De Cabaci6: Josep Masip, N. Masip i altres.

De Torroja: Josep Marim6n i dos m6s.

De la Pobleta: Daniel Pujol, Jaume Ferrer, Josep Domingo i Joan Guu.

D'Urdemolins: Jaume Franquet i Josep Montell6.

De la Vilella Baixa: Romuald Balb6, i dos m6s.

De la Moreia: Joaquim Porqueres, Genis Caball6 i dos m6s.

D'Alforja: Miquel Puig i Antoni Ferrer.

De Montroig: Mari6n Clanxet.

De Les Borges: Antoni Dasca i tres m6s.

De Falset: Ferr6n de Traver, Vicens Estrems, Josep Barcel6, Augustal Divorra, Xavier Galcer6n i Ciril Escoda.

De Solivella: Jaume Iglesias.

De Montblanch: Joan Poblet i Teixidor.

De Valls: Josep Massons i Francisco Ferrer.

De Reus: Esteve Sagal6, Joan Magri6, Francisco Madorell, Camil Odena, S. J. Ban6s, Francisco Coloms, Josep Camps, Joan Grau, Antoni Rav6s, Asar Ferrer, Alfons Vico, Joaquim Sociats, Marc Mass6, Francisco Carbonell, S6s, Josep Mir6, Francisco Tarrag6, Emili Arb6s, Francisco Verg6s, Antoni Rod6n, Artur Suqu6, F6lix Ruiz, Pau Mir6, etc.

De Tarragona: Antoni Albalaf, Antoni Bux6, Nadal Delhom, Francisco Pujol, Francisco Nello, Salvador Ventosa, Emili Baixet, Josep Ventosa, Joan Roset i Joan Cabre.

N'hi havia alguns m6s que no tingueren ocasi6 d'apuntar-los.

Amb motiu d'estar en plena activitat la verema dels raïms que han de fer el fam6s vi del Priorat, els entusiastes de Gratallops, Mars6, Vilella Alta, Capcanes i Molar enviaren sentides cartes d'adhesi6 dolent-se molt de no poder assistir a l'acte personalment.

El dinar fou molt ben servit per l'Hotel Nacional de Reus.

Els vins, tots excel·lentissims, d'aquella comarca foren cedits graciosament en obsequi del senyor Camb6 pels seus col·lectors, tots entusiastes companys de causa.

El vi negre era de don Conrat Miralles; el blanc de don Manuel Ferrer i el ranci (de 28 anys) de don Tom6s Arag6ns, mereixen tots les m6s xardor6s felicitacions.

Occupaven la taula presidencial: els senyors Camb6, alcalde Josep M. Massip, jutge Josep Mir6, tinent alcalde de Barcelona Vall6s i Pujals, Antoni Albalaf, president de la Lliga Regionalista de Tarragona; Ferr6n Traver, de la de Falset; Esteve Sagal6, de la de Reus; Manuel Ferrer, Josep Abell6, Josep Gum6, president de l'Ateneu; tinent alcalde de Barcelona, Panella; regidor don Josep Pardo, Ferr6n Aguil6, Artur Sugui6, i Rafel Lluiss6.

blica, pot venir el frac6s immediat, l'aplaçament indefinit d'una cosa viva, sentida, forta, aspiraci6 d'un poble, soluci6 d'un problema, com 6s el projecte de les Mancomunitats.

Oh, quin pa6s!

POL.

Compareu la manera d'ésser dels dos pobles. Sols Catalunya imita als de Sant Francisco alçant-se per a reconstruir la patria, iniciant el moviment de Solidaritat Catalana, redactant el programa mínim del Tivoli i formulant tan tard el projecte de Mancomunitats.

A Barcelona els regionalistes han conegut acoblar tots els partits per al govern de la província. Procuren fer lo mateix nosaltres aquí. Escoltem, per a guiar-vos en aquesta actuació, la veu dels nostres líders i especialment la del Cambó, perquè ella és com aquella veu que va dir a l'època: "Alçat i camina", i aneu a la regeneració d'Espanya. (Grans aplaudiments).

En nom dels regionalistes falsament saludats com companys de Cornudella, per a que animosos junts vagin endavant en la catalanització de Catalunya, ja que ella és la més gran afeció del nostre cor. Cal ajuntar totes les energies per a esmerçar-les en la regeneració de la patria, unanimes en aquest objectiu, i els de la ploma per alçar triomfant el gloriós penó de les barres catalanes. (Grans aplaudiments).

En Joan Poblet, de Montblanc. Comparat l'estat del Priorat de quan la fill-xerxa havia mort les vinyes i els polítics se disputaven si la comarca era "epidèrica o carlina, amb el renaixement que brolla arreu avui que veus amigues ressonar enlloc els ideals de regeneració catalana. El priorat, la femida d'aquella raça montanyesa i l'anima a seguir els ideals regionalistes que no són inclosos en un programa limitat, sinó que tenint per fonament la tradició és obert a tot progrés.

Recorda que allí fou l'últim refugi dels moros i espera que serà el darrer refugi dels cànecs, cooperant-se a pobles a la vida nova, ocupant un destruint l'oligarquia que intentava destruir el poble vivint a costa de l'un i de l'altre. Acabà amb un parafrasi patriòtic que arrencà grans aplaudiments.

En Joan Mugueta, de la Lliga Regionalista de Reus.

Saluda als companys de Cornudella i després als catalans pel sol fet d'haver nascut a Catalunya han d'ésser catalanistes. Aquesta característica especial de Catalunya per a catalanista, per la llengua i per totes aquelles qualitats que marquen la personalitat dels pobles. Reivindicà el dret a governar-nos autònomament, essent el primer esglaió el projecte de Mancomunitats, aspiració general de Catalunya que vol que ressoni des d'aquell recó de la nostra terra fins a les altes esferes governamentals demanant el compliment de les promeses fetes a Catalunya.

Acabà exhortant a que cada dia sigui més intensa la campanya catalanitzadora en Catalunya. (Grans aplaudiments).

En Josep Massons, director de "Patrias de Vallès.

Declara sa representació que li han donat els regionalistes valencians, fa un elogi de la causa catalana, admira el resorgiment de l'espirit catalanista, el pacte dels grans patriotes Cambó i Prat de la Riba que restaura el casol de la Generalitat per a hostatjar-hi les arts, les lletres i les ciències catalanes. Demana escoles catalanes per a impedir la castellanyització del nostre jovent fent-li conèixer la patria catalana preparant sa regeneració. Acabà dient: Eduqueu els vostres fills en honor de Catalunya. (Grans aplaudiments).

Don Antoni Albalat, president de la Lliga de Tarragona. Saluda als vellers que encara cubreixen son cap amb la barretina musca que sols regna sobirana en aquestes terres abruptes com a símbol gloriós del treball.

Diu que celebren aquell acte polític a títol de catalanistes, de regionalistes, que significa que lo que més estimem d'Espanya és Catalunya. Fa una clara i precisa distinció entre centralisme i regionalisme, i una sublimació de la idea d'aquesta gradació d'intensitat d'amor de l'individu, de la família, del carrer, del poble, de la comarca, de la nació, de l'Estat.

Remarcà la nodrida representació de regionalistes de Catalunya que li havien anat a predicar i a confessar els ideals regionalistes regeneradors de la terra, presentant un Cambó com el líder de la campanya. Exalta l'anima del projecte de Mancomunitats que vol que els catalans siguin ells el que s'administren llurs interessos. Diu que la Mancomunitat governada pels nostres homes serà de grans beneficis per a Catalunya, perquè ells coneixen les forces i les necessitats de tots els nostres pobles. La Mancomunitat és la aspiració suprema de l'actual moment a Catalunya i té per enemic a aquell centralisme que, en Montero Rios, que vol despresitjar-la, dient que sols és desitjada per Barcelona. Diu que la volen tots els catalans que l'han estudiada, perquè ella és beneficiosa a tot Catalunya, més als pobles que a Barcelona.

Com exemple de la bondat del govern autònomista cità un curiós cas del poble de Margalef, on l'alcalde, un pagès, trobà el medi de regenerar l'indústria municipal arruïnada, amb una senzilla combinació econòmica.

Acabà recomanant un gran amor a Catalunya perquè ella és la nostra mare, i amb l'amor de mare cal despertar als bons fills, per a que siguin bons catalans, que aprenguin i tinguin interès en arreglar casa nostra per a després contribuir a arreglar la dels altres.

(Grans aplaudiments). El senyor Vallès i Pujals, tinent alcalde de Barcelona.

Se manifestà encisat de la bellesa d'aquell país i l'espandiment que hi té l'ideal regionalista que fa renaixer als pobles a la vida nova i ocupar un lloc digne en el concert mundial. Diu que ha volgut anar-hi representant a Barcelona per a dir-hi que ella no sols té a tots els pobles, sinó que ells són la part més principal de la nostra patria i d'on neixen totes les forces naturals.

Admet que s'ha dignat a Barcelona cap i casal de Catalunya, en el mateix sentit que admet l'hereu en les nostres masies, cases parials de tota la família, lloc de refugi de tots els fills i socors del fill extern que hagi sigut vençut en la lluita per la vida.

"Barcelona, a l'acudir en ausells dels pobles que ho necessiten, no farà més que una devolució de les forces i riqueses que li han concentrat els pobles catalans.

Felicità al poble de Cornudella i els recomanà que escoltin la predicació que els farà el senyor Cambó, que no sols és el Verb, sinó la personificació de la nostra Catalunya renaixent. (Grans aplaudiments).

Parla el senyor Cambó

El senyor Cambó se disposa a parlar i esclatà una ovació formidable de aplaudiments i visques a Catalunya i an en Cambó.

La molta extensió que té l'extracte taquígrafic que hem fet del bell i patriòtic discurs del senyor Cambó fa que no podem incloure en aquesta edició el donat a la vinenta sessió. Tantost fou apuigada la grandiosa ovació amb que foren coronades les darreres paraules del discurs del Cambó, el senyor Albalat demanà a la concurrència que, després de lo que havia escoltat, declarés si estava o no conforme amb el projecte de Mancomunitats.

Un si formidable ressonà per la sala, acompanyat d'aplaudiments i visques a la Mancomunitat.

D'acord amb la concurrència s'envien els següents telegrams:

Telegrams

«Eugenio Montero Rios.—Lourizan. Reunidos banquete y meeting representantes de Tarragona, Reus, Falset, Montblanch y pueblos Priorato, protestan afirmación V. E. de que solo Barcelona quiere Mancomunidad. Es todo Catalunya que la desea por sentimiento y reflexión que anhela reforma salvadora.

A ruego de los reunidos.—El alcalde. «Excmo. señor presidente del Consejo de ministros.—Madrid.

Reunidos banquete y meeting representantes de Tarragona, Reus, Falset, Montblanch y pueblos Priorato ruegan envío de conclusiones concretando aspiraciones fervientes sobre la Mancomunidad y esperan confiadamente esfuerzos V. E. para aprobación definitiva del proyecto anhelado por Catalunya entera.—El alcalde.

Grandiosos aplaudimientos aprobaron leuvin dels telegrams.

Retorn

El temps apreniava per a que'l senyor Cambó pogués arribar a Reus a l'arribada del tren, i desseguida es disposà la marxa de la caravana automobilística, que rebé afectuosos comiat d'una gran gremiació que aplaudia, malgrat la pluja que queia.

El retorn va fer-se feliçment, pujant i baixant l'altèrrica serrallada del coll de Alforja, i arribà a Reus, on s'entencien que'l tren portava prop de dues hores de retards, a causa de les pluges i nous que havien caigut per la banda de Calatayud. Era ja un quart de dotze que sortí de Reus, arribant a prop de les dues de la matinada a Barcelona, molt satisfet de l'èxit de la Diada i enviant la més coral enhorabona als companys de Cornudella i demés pobles.

Els nostres amics els tinent d'alcalde de l'Ajuntament senyors Vallès i Pujals i Batallà, i el secretari de la Lliga Regionalista senyor Aguiló, que vingueren directament de Cornudella amb automòbil, passaren treballs de debò des del Vendrell a Cornella, per mor dels aiguats que havien trencat les carreteres, tirant a terra marges, convertint-les en rieres, plenes de troncs, etzevares, pedres i fangueig.

Gràcies a la pericia i serenitat del chofer, propietari del cotxe, senyor Muller, i la resistència del Hispano-Suissa que pilotava, pogueren arribar a Barcelona a primeres hores de la matinada, després d'una marxa penosa i exposada.

CLOSARI

EL DIARI QUE ERA UN ARBRE

Llegia això, i me'n soc corpes. Que els directors d'una gran fabrica alemanya a Eissenthal han volgut fer experiència sobre quin fora el temps mínim que un arbre de la selva podria canviar-se en un periòdic, prompte a ésser llegit.

A dos quarts de vuit d'un matí, tres bells arbres s'aixecaven al bosc veí a la ciutat. Cinc minuts després, aquests arbres, per ordre dels experimentadors, eren abatuts. Desseguida se'ls portava a la fabrica, un cop despullats de branques i escorça.

La pasta de la fusta líquida se donà a les màquines de paper i, a les i trenta quatre minuts, la primera fulla era entregada.

L'impremta d'un quotidià, se trobava a quatre quilòmetres del lloc. Aquesta fulla fou desseguida donada a la premsa, mercès a la velocitat d'un automòbil.

A les deu del matí, apareixia impresa. En menys de dues hores i mitja, —prescism, en dues hores vinticinque,—se pogueren llegir les noves del dia damunt la fulla de paper que just deixava de rebre bre la carícia de l'oreig bosquí.

Una cançó? Una sublimació? La notícia ha causat la correspondent estranyesa, car fins ara cap altre reporter ha pogut arribar a lo que afirmen els correspondents en aquesta ciutat de la «Prensa Asociada», la difigència dels quals ja's posa en dubte desdo que s'ha observat lèis inexactituds que apareixen tots els dies en les informacions que fan.

Podrien dir els correspondents esmentats a quina fabrica treballaven aquests 600 obrers imaginaris?

Creiem que no. El dissapte passat a la nit la Jovenut Republicana Reformista dedicà una sessió necrològica a la memoria den Nicolau Salmerón.

Presidien els senyors Company, Marsà, Rodó, Candela Ortells, Coll i Erviti.

El senyor Company va recordar la figura de l'homenatjat.

El senyor Erviti llegí les adhesions rebudes dels senyors Giner de los Rios, Zulueta, Miró, Eusebi Corominas, etcètera, i dels centres reformistes de Barcelona.

El senyor Rodó, de Terrassa, llegí uns quatrilles que acabà amb un autògraf de l'homenatjat i parlaren seguidament els senyors Coll, Candela Ortells, Llor, Marsà i Company, essent tots els oradors aplaudits.

L'acte acabà a les dotze de la nit, després d'enviar un telegrama de condol a la viuda del senyor Salmerón.

Un ex-periodista qui, amb motiu de rescuts incidents, califica i descalifica a periodistes en actuació servil, sobre si eren o no eren cavallers, (sic) s'ha donat de baixa de l'Associació de la Premsa Diaria.

Lo curiós del cas és que la carta en que fa saber tal resolució, ha sigut publicada 24 hores després que la Directiva de l'Associació havia resolt consultar a la Junta general si hi havia lloc a sotmetre al tribunal d'honor la conducta de l'expressat experiodista.

Polítics

Assamblea de la U. F. N. R.

Se celebrà a la Sala Imperi, baix la presidencia del senyor Corominas (Per), acompanyat dels senyors Bastardas, Roig i Armengol i Layret, i actuant de secretaris els senyors Gambús, Pi i Sunyer i Millet.

Estava anunciada per a la deu, però no començà fins a les 11.20. La concurrència ocupava la meitat de la plaça.

El president dedica sentides frases a la memoria de l'Il·ludon Sulh (F. C. S.) i s'acorda comunicar a la família el greu dolor produït per la pèrdua d'aquell distingit polític.

Se dona compte de la dimissió d'assembleista presentada pel senyor Lluís Rissch, i s'acorda no acceptar-la.

Llegides algunes adhesions, el president parla de l'assumpt que principalment ha motivat la reunió de l'assamblea regional, i és: si la U. F. N. R. ha de seguir dins de la Conjunció Republicana-Socialista després de l'escisió dels Melquades i altres. El comitè permanent del Consell Regional de la U. F. N. R., adherint-se a l'opinió expressada pel senyor Salvatella, expressa el criteri de que la Conjunció Republicana-Socialista havia deixat d'existir, i que, separat en Melquades Alvarez, la conjunció és una entitat nova.

Convé o no convé que la U. F. N. R. s'hi adherís? Això és lo que decidí l'Assamblea, la decisió de la qual serà acatada pel Consell Regional.

El senyor Salvatella creu que, ans que tot, els assembleistes s'han de preocupar de la salvació del nacionalisme republicà, si bé aquest ha d'anar en harmonia amb el republicanisme espanyol, sent qual harmonia el nacionalisme fora una força negativa.

(La pluja, que bat amb furia la cuberta de l'ampila sala, fa tant soroll, que difícilment poden ésser oradors ser sentits.)

El senyor Nogué i Cornet presenta una proposició aprovant i ratificant la conducta del Consell Regional a l'ordenament al representant que se separés del comitè nacional de la Conjunció Republicana-Socialista.

El senyor Moles pregunta si és cert que fou el comitè nacional qui significà al senyor Salvatella, representant del nacionalisme, que deixés de formar part d'aquell.

El senyor Salvatella, després de dir que la Conjunció ha sigut «única organització republicana que des de la restauració ençà, ha actuat amb èxit, explica extensament lo ocorregut al si del Comitè Nacional de la Conjunció quan els reformistes se'n retiraren al veure que la seva conducta era reprovada, despresent-se que no se li significà res, sinó que fou ell qui inicià l'idea de que'l Comitè Nacional devia deixar d'existir.

El senyor Moles lamenta que's nacionalistes hagin contribuït a la dissolució del Comitè.

El senyor Corominas opina que la U. F. N. R. deu col·laborar amb els republicans espanyols, vingui l'orientació d'on vingui.

El senyor Rodó acaba al Consell regional de la U. F. N. R. de no haver avisat a tots els delegats de que s'havia de celebrar l'Assamblea. «Estem de llibertat—diu—a espallats de Catalunya».

El senyor Layret contesta que han sigut enviats convocatoris a tots els delegats.

Lo mateix diu el senyor Bastardas. Un delegat de Lleida afirma no haver rebut cap avis.

El senyor Rodó.—Jo vici a Barcelona i tampo he rebut res.

El senyor Gambús observa que fa un mes i mig que's diaris anuncien l'Assamblea.

Aquest incident promou llarg debat, barrejat amb pluja intensa, llamps recargolats i trons retrunyents que contribueixen a que no se senti quasi res de lo que diuen els oradors.

En vista de l'impossibilitat de seguir el debat, el president sotmet a votació si s'aprova la conducta del senyor Salvatella, i és aprovada per aclamació.

La conducta del Consell regional de la U. F. N. R. és aprovada en votació nominal per 46 vots contra 6.

A la sessió de la tarda's discuteix la conducta futura de la U. F. N. R. El senyor Salvatella està per que s'adhereixi al comitè de grans organitzacions republicanes, els senyors Layret i altres opinen en pro de l'isolament.

El debat és llarguissim i a voltes aragassant, empleant-s'hi tota la tarda i vespre.

El senyor Salvatella conseqüent convençer als oients i fou aprovada la seva proposició de que «seguis mantenint-se la col·laboració de la U. F. N. R. amb la Conjunció Republicana-Socialista».

Després fou discutida una proposició del senyor Corominas encaminada a que la U. F. N. R. treballi per a que la conjunció s'organitzi a base de les representacions dels partits republicans autònoms existents a les diverses regions i nacionalitats.

Fou aprovada: foren designats els senyors Corominas i Salvatella per a presentar a la U. F. N. R. dins del comitè de la Conjunció, i es donà per terminada l'Assamblea a les 9.30 de la nit.

Varies Els correspondents en aquesta ciutat de l'agència catòlica «Prensa Asociada», sempre tan amatents en propagar o inventar notícies que puguin perjudicar a Catalunya, han posat un telegrama donant compte de que s'han declarat en vaga 500 obrers, molt dels quals feien concessions i que amb aquest motiu s'han fet algunes detencions.

La notícia ha causat la correspondent estranyesa, car fins ara cap altre reporter ha pogut arribar a lo que afirmen els correspondents en aquesta ciutat de la «Prensa Asociada», la difigència dels quals ja's posa en dubte desdo que s'ha observat lèis inexactituds que apareixen tots els dies en les informacions que fan.

Podrien dir els correspondents esmentats a quina fabrica treballaven aquests 600 obrers imaginaris?

Creiem que no. El dissapte passat a la nit la Jovenut Republicana Reformista dedicà una sessió necrològica a la memoria den Nicolau Salmerón.

Presidien els senyors Company, Marsà, Rodó, Candela Ortells, Coll i Erviti.

El senyor Company va recordar la figura de l'homenatjat.

El senyor Erviti llegí les adhesions rebudes dels senyors Giner de los Rios, Zulueta, Miró, Eusebi Corominas, etcètera, i dels centres reformistes de Barcelona.

El senyor Rodó, de Terrassa, llegí uns quatrilles que acabà amb un autògraf de l'homenatjat i parlaren seguidament els senyors Coll, Candela Ortells, Llor, Marsà i Company, essent tots els oradors aplaudits.

L'acte acabà a les dotze de la nit, després d'enviar un telegrama de condol a la viuda del senyor Salmerón.

Un ex-periodista qui, amb motiu de rescuts incidents, califica i descalifica a periodistes en actuació servil, sobre si eren o no eren cavallers, (sic) s'ha donat de baixa de l'Associació de la Premsa Diaria.

Lo curiós del cas és que la carta en que fa saber tal resolució, ha sigut publicada 24 hores després que la Directiva de l'Associació havia resolt consultar a la Junta general si hi havia lloc a sotmetre al tribunal d'honor la conducta de l'expressat experiodista.

A l'estranger

Nou aeroplà

Paris, 28, 8.10 nit. — «Le Petit Parisien» diu que en Santos Dumont acaba de construir un nou aeroplà que està cridat a imprimir un positiu avenç en la navegació aèria.

Tota la superfície de sustentació del nou aeroplà està constituïda per un pla únic situat 80 centímetres sota del fusellatge.

Els ensaigs han donat excel·lent resultat. L'estabilitat de l'aparell és excepcional.

La conquesta de l'aire

Paris, 28, 8.21 nit. — Reims. — L'aviador Gilbert ha batut el record mundial d'altura.

Ha arribat a 5.975 metres. — Havas.

Trobada d'armes

Lisboa, 28, 8.30 nit. — «O Mundo» diu que en una finca de Enxara, districte de Monforte, han sigut trobades 150 caixes de brownings.—Havas.

Reducció aranzelaria

Paris, 28, 8.50 nit. — Rio Janeiro.

En el Consell de ministres celebrat baix la presidencia del president de la República s'ha acordat reduir en un 10 per 100 els drets d'exportació del cautxú procedent del territori de Acre i demanar al Congrés que la reducció s'ampliï fins al 50 per 100.—Havas.

DE XINA

Satisfacció al Japó Paris, 28, 9.25 nit. — Pekin. — La legació japonesa ha desmentit el rumor de que'l Japó hagués enviat un ultimatum a Xina.

Un despatx de Nankin diu que'l general Chang-Tsu, acompanyat de nombrosos escolts, s'ha personat aquest matí al consolat japonès i ha presentat excuses per les ofenses inferides a la bandera japonesa.

Aquesta tarde, el mateix general, amb tot un regiment, ha anat a rendir honors a la bandera del Japó.

El consul japonès ha declarat que el seu país se donava per satisfet.—Havas.

DE MEXIC

La revolució Paris, 28, 11.20 nit. — Un despatx de Piedras Negras (Mèxic) diu que ahir hi hagué un duel d'artilleria entre les constitucionals i els federalistes.

Ambdues parts han sofert grosses perdes. Els federalistes han tingut de suspendre l'avenç al territori ocupat pels insurgents.

Se considera imminent una gran batalla. Els nord-americans han rebut ordre de abandonar aquesta regió.—Havas.

D'ORIENT

Lo que diu el Rei de Grècia Paris, 28, 8.40 nit. — «L'Excelsior», en un despatx de Londres, dona compte d'una entrevista amb el Rei Constantí de Grècia.

La conversació ha recaigut principalment sobre la qüestió de les illes. En cas de conflicte greco-turc, Grècia tindrà l'ajuda de Sèrbia i Rumania.

Afirma que Bulgària i Turquia van ràpidament a una aliança.—Havas.

Del Marroc

PER TELEFON

Un combat? Paris, 28, 11.17 nit. — Un despatx de Tànger, de procedència anglesa, diu que a la regió de Larache s'ha llurat un encomissat combat, amb perdes considerables per una i altra banda.

Alegix que una granada tirada per un creuer espanyol ha esclatat entre les tropes espanyoles, ocasionant nombroses víctimes.—Havas.

Rumors d'un combat

Algerias.—Circula aquí el rumor de que ahir el Raisuli, al davant de forces considerables, atacà la posició de Cuesta Colorado, aprofitant la circumstancia d'haver deixat allí el general Silvestre una guarnició que al famós personatge li semblà escassa.

La guarnició se defensà valerosament fins que'l general Silvestre, enterat de lo que succeia, arribà a Arcila al davant d'una columna.

Llavors s'entaulà un combat que fou llarg, dur i sangant i acabà amb la derrota dels moros.

El Raisuli, amb tots els seus adictes, se retirà en desordre.

El general Silvestre, segons aquests informes, aprofità l'efecte moral que la derrota havia produït a l'enemic i procedí a l'avenç, fins Ginat, lloc que an aquestes hores acà hagi caigut en poder dels nostres soldats.

Bones impressions Persisteixen les bones impressions, car diàriament la guardia del tabor i la partida de la porra s'estableixen a l'altra banda del riu i conversen amistosament amb els moros que acudeixen dels pobles de Renimales i Bensidil, els quals obsequien als nostres soldats amb fruites.

Aquests moros que ara busquen la pau amb tanta insistència, són els mateixos que abans engegaven «pacos» a totes hores sobre el campament i la població.

Al zoc d'ahir han vingut montanyencs en gran número amb tota classe de provisions.

NOTICIES

DE BARCELONA

Ahir va tenir lloc al Tibidabo l'anunciat Aplec Constantiní, organitzat pels PP. Franciscans.

El dia de pluja que feu va deslluir la festa, que s'hagué de celebrar amb amb les molesties conseqüents.

La concurrència fou nombrosíssima, rebent a Nostre Senyor en la missa que celebrà a les vuit, en el Temple Nacional del Sagrat Cor, el bisbe P. Cervera, missioner del Marroc.

A les deu se celebrà un ofici solenníssim, en el que oficià el P. Josep de Besalú, superior de la Residencia de l'Ajuda.

A causa del mal temps se va suspendre l'acte de la tarde.

Ja entrada la nit, s'inicià el descens que's feu amb ordre admirable.

— Escritura neta i llesborrable s'obté amb les **Tintes Sesorhelles**.

— Aigua ROCALLAURA evita infeccions.

El Concurs de declamació en Llengua Catalana, que tenia de celebrar-se a l'Ateneu de la Sagrada Família ahir, a la tarde, es va suspendre a causa de la pluja, fins al segon diumenge d'octubre.

— No compreu Lavabos, Banya, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacomme C. Passadé de Sant Joan, número 44. Preus ventajosos.

— La Egípcia, Empresa funeraria la més important d'Espanya, 40 Sucursals amb telefon. Central: Pelayo, 44, telefon 1113. Sub-Central: Torrent de la Olla, 153, telefon 7757. Demanin tarifes. Preu fixe.

El dia 3 d'octubre començaràn a la Universitat les classes gratuïtes de Llengua Esperanto, a càrrec del professor doctor don Joaquim Coll Pire. Els dies de classes són dilluns, dimecres i divendres feiners, de set a vuit de la nit.

Fulla Agrícola de LA VEU

Articles doctrinals, notes tècniques, informacions comercials, cotisacions de mercats del país i estranger, notícies útils i demés d'interès per a la pagesia catalana

352

Malalties de les patates

III Altres criptògams que ataquen les patates

La més terrible és la «Peronospora infestans», que ens hem ocupat; però també poden atacar les altres, si bé en nostres terres no hi solen causar grans danys.

Entre les malalties que poden ocasionar molèsties, cal senyalar la «scagnena», que quan invadeix les patates, els brots s'engreixen i acaben per assecar-se, podent-se propagar d'unes a altres mates; però mai els tubercles, si bé disminueix la collita d'aquestes.

La «scagnena» ve a ser l'antracnosi o carbó d'aquestes solanèes.

Les barres cúbiques senyalades pel mildiu i les ensafinades amb cal i sofre, donen bons resultats contra tal malaltia si són aplicades a tot temps.

La «Early potato», que apareix a França i a Hongria ha sigut senyalada, és altre bolet microscòpic que pot causar alguns perjudicis. Determina, en les fulles, unes erosions arrodonides, de color de caoba, més clares que les de la «Peronospora infestans». Les fulles es tornen vermelloses. Les ensafinades també prevenen aquesta malaltia.

La «podridura» de les patates se descompon observant cert enrogiment de les fulles, determinant la mort de les parts aèries. La entorhiza solana: altre paràsit vegetal, és el que causa tal alteració.

Pot prevenir-se deixant en remull, durant dues hores, la lleuor amb caldo de bords, abans d'anar a fer les sèmies.

La «esarna» de les fulles que's desenvolupa en aquells òrgans la determina el «copospori esarni». Se combat ensafinant les mates.

La «foscor» o «engreiximent», «brunissament» dels francesos, fa engreixir les fulles, que abans prenen un color grisenc.

La manera de prevenir el mal és absteint-se de plantar novament patates en les terres fins haver transcorregut quatre o cinc anys, si en elles el mal s'hi ha manifestat; i quan aquest la hi és, regant les plantes amb una dissolució de formol, del comerç, al 1 per 120, o sia un litre de la primera per cada 120 d'aigua.

La «scagnena humida» que provoca el «bacillus Amylobacter» o el «cistidium butyrium», fan tornar tots els tubercles i els podreixen.

Procuri's, els que han de servir per a llavor, que no estiguin infectats, o bé, almenys, que no ho siguin, s'hi tracta amb una dissolució de formol, com hem senyalat per a la «brunissament» o «foscor».

La «esarna» causa unes alteracions externes en els tubercles, fent-los tornar la pell rugosa, fosca i trencadissa. El mal no altera la massa feculenta. Aquesta alteració és deguda al «bacillus butyri».

Aïllant les patates i recubrint-les de matèries vegetals fins quasi tinguin d'utilitzar, pot evitar-se quel mal es propagui.

Les dissolucions de formol al 5 per 100 donen també resultats satisfactoris.

Quan es creu que aquesta malaltia pot presentar-se, lo millor és servir-se de tubercles sencers al fer les plantades.

PARASITS ANIMALS.—Vària són els insectes que poden contrariar les plantacions de la solanèes que's cultiva.

Entre'ls més comuns hi ha el coleopter «Morifer», vulgarment dit «xinxa» de la patata. És originari d'Amèrica.

Té la forma ovoidal, amb elítrics grocs clars, ratllats per unes línies negres longitudinals.

La femella diposita els ous desotats les fulles, en grups de 10 a 40. Després de feta la posta, abandona aquella i es dedica a terra a una fontanera de sis centímetres, i allí transforma en crisal·la, i en insecte perfecte als 15 dies. Sols ataca les fulles, però no molesta als tubercles.

Ruixant aquelles amb la solució de sulfat de coure, al que s'hi afegirà d'arseniat de potassa, anomenat «verd de París», al rosegat les fulles s'envenenen i moren aquests coleopters.

També injectant a la terra sulfur de carbó amb spais sulfuradors, com per a la fil·loxera, pot ser destruït l'insecte quan està enterrat. Apenes és aquest conegut a Espanya.

ELAUTER O «BARRENILLO».—Els naturalistes anomenen «Elater teneos» an aquest coleopter, que fa uns ous de forma ovalada, que donen naixença a unes erugues de color vermell fosc.

A l'arribar a son complet desenvolupament arriben aquestes a mesurar uns 15 mil·límetres, transformant-se en nimfes, i després en una espècie de mosques de 15 mil·límetres de llargada per 9 d'amplada.

A Andalusia han fet, alguns anys, molt de mal aquest insecte, no sols a les plantacions de patates, sinó en altres conreus.

Tenint ben nets d'herbes els camps, llaurant-los sovint i al practicar aquests conreus recullint els insectes, poden així fer-se'n perdre gran nombre.

La pràctica dels fornellers també és altre medi per a destruir-los.

Rafel MIR I DRAS.

El Congrés de Soria

Com saben els nostres lectors, s'ha celebrat a Soria el IX Congrés de la Federació Agrícola Regional de Castella la Vella.

A l'estil d'altres Congrésos de dita Federació, hi ha estat de convertir-se en un torneig d'agricultura, prenent-se tota la part dels problemes vitals de l'agricultura, amb bo sentit uns vegades, somniant altres, i pensant de tant en tant innovacions poc veritables contra la nostra terra.

En quant a aquest darrer aspecte de la qüestió, hem de dir que el Congrés ha acceptat la idea de la Mancomunitat de Diputacions de la obra d'agricultura, en canvi s'hi ha rebut en la tasca d'oposar-se a la nostra se'n dóna privilegis de zones aïllades, temporals i primes a l'exportació.

Vérem, ademés, una de les conclusions aprovades:

«Sin perjuicio de prestar la más exclusiva atención a los problemas que vienen planteándose por los elementos regionalistas de algunas zonas, es de procedencia indiscutible y de absoluta justicia, que antes de tratar de desligar del poder central a determinadas comarcas y de conceder, con este motivo, especialísimos privilegios, se desliece a todo país del yugo arancelario que, en beneficio de una minoría de esas mismas comarcas, nos tiene impuesto el Poder central a todos los españoles de todas las comarcas».

Per la consideració que mereixen les opinions dels agricultors castellans, voldríem donar idea de totes les conclusions aprovades sobre la reunió de temes discutits, però l'espai ens manca.

Per final, posarem un comentari que una revista agrícola de Madrid fa al Congrés en qüestió:

«En este IX Congreso Agrícola, como en otros a los que hemos asistido, hemos podido observar con alguna claridad, que tanto los puntos de los temas como los señores que consumen turnos en pro o en contra de las conclusiones, se entretienen (permítasenos la frase) en celebrar un verdadero torneo de oratoria en el que se derrocha elocuencia y hasta gracia, consumiendo un tiempo precioso, que sumado al que se dedica a excursiones, saraos y banquetes, restan muchas horas a la verdadera labor que debe hacerse en estos Congresos, que siempre a última hora se atropellan y terminan casi sin poderse discutir los últimos temas».

Han sido, pues, las discusiones de los temas en el Congreso Agrícola de Soria ocasión de lucir su verborrea para algunos señores que cosechaban aplausos de sus coterráneos, y hay que convenir en que no debe ser para eso para lo que se celebran estos Congresos regionales».

«La Eearly potato», que apareix a França i a Hongria ha sigut senyalada, és altre bolet microscòpic que pot causar alguns perjudicis. Determina, en les fulles, unes erosions arrodonides, de color de caoba, més clares que les de la «Peronospora infestans». Les fulles es tornen vermelloses. Les ensafinades també prevenen aquesta malaltia.

La «podridura» de les patates se descompon observant cert enrogiment de les fulles, determinant la mort de les parts aèries. La entorhiza solana: altre paràsit vegetal, és el que causa tal alteració.

Pot prevenir-se deixant en remull, durant dues hores, la lleuor amb caldo de bords, abans d'anar a fer les sèmies.

La «esarna» de les fulles que's desenvolupa en aquells òrgans la determina el «copospori esarni». Se combat ensafinant les mates.

La «foscor» o «engreiximent», «brunissament» dels francesos, fa engreixir les fulles, que abans prenen un color grisenc.

La manera de prevenir el mal és absteint-se de plantar novament patates en les terres fins haver transcorregut quatre o cinc anys, si en elles el mal s'hi ha manifestat; i quan aquest la hi és, regant les plantes amb una dissolució de formol, del comerç, al 1 per 120, o sia un litre de la primera per cada 120 d'aigua.

La «scagnena humida» que provoca el «bacillus Amylobacter» o el «cistidium butyrium», fan tornar tots els tubercles i els podreixen.

Procuri's, els que han de servir per a llavor, que no estiguin infectats, o bé, almenys, que no ho siguin, s'hi tracta amb una dissolució de formol, com hem senyalat per a la «brunissament» o «foscor».

La «esarna» causa unes alteracions externes en els tubercles, fent-los tornar la pell rugosa, fosca i trencadissa. El mal no altera la massa feculenta. Aquesta alteració és deguda al «bacillus butyri».

Aïllant les patates i recubrint-les de matèries vegetals fins quasi tinguin d'utilitzar, pot evitar-se quel mal es propagui.

Les dissolucions de formol al 5 per 100 donen també resultats satisfactoris.

Quan es creu que aquesta malaltia pot presentar-se, lo millor és servir-se de tubercles sencers al fer les plantades.

PARASITS ANIMALS.—Vària són els insectes que poden contrariar les plantacions de la solanèes que's cultiva.

Entre'ls més comuns hi ha el coleopter «Morifer», vulgarment dit «xinxa» de la patata. És originari d'Amèrica.

Té la forma ovoidal, amb elítrics grocs clars, ratllats per unes línies negres longitudinals.

La femella diposita els ous desotats les fulles, en grups de 10 a 40. Després de feta la posta, abandona aquella i es dedica a terra a una fontanera de sis centímetres, i allí transforma en crisal·la, i en insecte perfecte als 15 dies. Sols ataca les fulles, però no molesta als tubercles.

Ruixant aquelles amb la solució de sulfat de coure, al que s'hi afegirà d'arseniat de potassa, anomenat «verd de París», al rosegat les fulles s'envenenen i moren aquests coleopters.

També injectant a la terra sulfur de carbó amb spais sulfuradors, com per a la fil·loxera, pot ser destruït l'insecte quan està enterrat. Apenes és aquest conegut a Espanya.

ELAUTER O «BARRENILLO».—Els naturalistes anomenen «Elater teneos» an aquest coleopter, que fa uns ous de forma ovalada, que donen naixença a unes erugues de color vermell fosc.

A l'arribar a son complet desenvolupament arriben aquestes a mesurar uns 15 mil·límetres, transformant-se en nimfes, i després en una espècie de mosques de 15 mil·límetres de llargada per 9 d'amplada.

A Andalusia han fet, alguns anys, molt de mal aquest insecte, no sols a les plantacions de patates, sinó en altres conreus.

Tenint ben nets d'herbes els camps, llaurant-los sovint i al practicar aquests conreus recullint els insectes, poden així fer-se'n perdre gran nombre.

La pràctica dels fornellers també és altre medi per a destruir-los.

Rafel MIR I DRAS.

El Congrés de Soria

Com saben els nostres lectors, s'ha celebrat a Soria el IX Congrés de la Federació Agrícola Regional de Castella la Vella.

A l'estil d'altres Congrésos de dita Federació, hi ha estat de convertir-se en un torneig d'agricultura, prenent-se tota la part dels problemes vitals de l'agricultura, amb bo sentit uns vegades, somniant altres, i pensant de tant en tant innovacions poc veritables contra la nostra terra.

En quant a aquest darrer aspecte de la qüestió, hem de dir que el Congrés ha acceptat la idea de la Mancomunitat de Diputacions de la obra d'agricultura, en canvi s'hi ha rebut en la tasca d'oposar-se a la nostra se'n dóna privilegis de zones aïllades, temporals i primes a l'exportació.

Vérem, ademés, una de les conclusions aprovades:

«Sin perjuicio de prestar la más exclusiva atención a los problemas que vienen planteándose por los elementos regionalistas de algunas zonas, es de procedencia indiscutible y de absoluta justicia, que antes de tratar de desligar del poder central a determinadas comarcas y de conceder, con este motivo, especialísimos privilegios, se desliece a todo país del yugo arancelario que, en beneficio de una minoría de esas mismas comarcas, nos tiene impuesto el Poder central a todos los españoles de todas las comarcas».

Per la consideració que mereixen les opinions dels agricultors castellans, voldríem donar idea de totes les conclusions aprovades sobre la reunió de temes discutits, però l'espai ens manca.

Per final, posarem un comentari que una revista agrícola de Madrid fa al Congrés en qüestió:

«En este IX Congreso Agrícola, como en otros a los que hemos asistido, hemos podido observar con alguna claridad, que tanto los puntos de los temas como los señores que consumen turnos en pro o en contra de las conclusiones, se entretienen (permítasenos la frase) en celebrar un verdadero torneo de oratoria en el que se derrocha elocuencia y hasta gracia, consumiendo un tiempo precioso, que sumado al que se dedica a excursiones, saraos y banquetes, restan muchas horas a la verdadera labor que debe hacerse en estos Congresos, que siempre a última hora se atropellan y terminan casi sin poderse discutir los últimos temas».

Han sido, pues, las discusiones de los temas en el Congreso Agrícola de Soria ocasión de lucir su verborrea para algunos señores que cosechaban aplausos de sus coterráneos, y hay que convenir en que no debe ser para eso para lo que se celebran estos Congresos regionales».

«La Eearly potato», que apareix a França i a Hongria ha sigut senyalada, és altre bolet microscòpic que pot causar alguns perjudicis. Determina, en les fulles, unes erosions arrodonides, de color de caoba, més clares que les de la «Peronospora infestans». Les fulles es tornen vermelloses. Les ensafinades també prevenen aquesta malaltia.

La «podridura» de les patates se descompon observant cert enrogiment de les fulles, determinant la mort de les parts aèries. La entorhiza solana: altre paràsit vegetal, és el que causa tal alteració.

Pot prevenir-se deixant en remull, durant dues hores, la lleuor amb caldo de bords, abans d'anar a fer les sèmies.

La «esarna» de les fulles que's desenvolupa en aquells òrgans la determina el «copospori esarni». Se combat ensafinant les mates.

La «foscor» o «engreiximent», «brunissament» dels francesos, fa engreixir les fulles, que abans prenen un color grisenc.

La manera de prevenir el mal és absteint-se de plantar novament patates en les terres fins haver transcorregut quatre o cinc anys, si en elles el mal s'hi ha manifestat; i quan aquest la hi és, regant les plantes amb una dissolució de formol, del comerç, al 1 per 120, o sia un litre de la primera per cada 120 d'aigua.

La «scagnena humida» que provoca el «bacillus Amylobacter» o el «cistidium butyrium», fan tornar tots els tubercles i els podreixen.

Procuri's, els que han de servir per a llavor, que no estiguin infectats, o bé, almenys, que no ho siguin, s'hi tracta amb una dissolució de formol, com hem senyalat per a la «brunissament» o «foscor».

La «esarna» causa unes alteracions externes en els tubercles, fent-los tornar la pell rugosa, fosca i trencadissa. El mal no altera la massa feculenta. Aquesta alteració és deguda al «bacillus butyri».

Aïllant les patates i recubrint-les de matèries vegetals fins quasi tinguin d'utilitzar, pot evitar-se quel mal es propagui.

Les dissolucions de formol al 5 per 100 donen també resultats satisfactoris.

Quan es creu que aquesta malaltia pot presentar-se, lo millor és servir-se de tubercles sencers al fer les plantades.

PARASITS ANIMALS.—Vària són els insectes que poden contrariar les plantacions de la solanèes que's cultiva.

Entre'ls més comuns hi ha el coleopter «Morifer», vulgarment dit «xinxa» de la patata. És originari d'Amèrica.

Té la forma ovoidal, amb elítrics grocs clars, ratllats per unes línies negres longitudinals.

La femella diposita els ous desotats les fulles, en grups de 10 a 40. Després de feta la posta, abandona aquella i es dedica a terra a una fontanera de sis centímetres, i allí transforma en crisal·la, i en insecte perfecte als 15 dies. Sols ataca les fulles, però no molesta als tubercles.

Ruixant aquelles amb la solució de sulfat de coure, al que s'hi afegirà d'arseniat de potassa, anomenat «verd de París», al rosegat les fulles s'envenenen i moren aquests coleopters.

També injectant a la terra sulfur de carbó amb spais sulfuradors, com per a la fil·loxera, pot ser destruït l'insecte quan està enterrat. Apenes és aquest conegut a Espanya.

ELAUTER O «BARRENILLO».—Els naturalistes anomenen «Elater teneos» an aquest coleopter, que fa uns ous de forma ovalada, que donen naixença a unes erugues de color vermell fosc.

A l'arribar a son complet desenvolupament arriben aquestes a mesurar uns 15 mil·límetres, transformant-se en nimfes, i després en una espècie de mosques de 15 mil·límetres de llargada per 9 d'amplada.

A Andalusia han fet, alguns anys, molt de mal aquest insecte, no sols a les plantacions de patates, sinó en altres conreus.

Tenint ben nets d'herbes els camps, llaurant-los sovint i al practicar aquests conreus recullint els insectes, poden així fer-se'n perdre gran nombre.

La pràctica dels fornellers també és altre medi per a destruir-los.

Rafel MIR I DRAS.

El Congrés de Soria

Com saben els nostres lectors, s'ha celebrat a Soria el IX Congrés de la Federació Agrícola Regional de Castella la Vella.

A l'estil d'altres Congrésos de dita Federació, hi ha estat de convertir-se en un torneig d'agricultura, prenent-se tota la part dels problemes vitals de l'agricultura, amb bo sentit uns vegades, somniant altres, i pensant de tant en tant innovacions poc veritables contra la nostra terra.

En quant a aquest darrer aspecte de la qüestió, hem de dir que el Congrés ha acceptat la idea de la Mancomunitat de Diputacions de la obra d'agricultura, en canvi s'hi ha rebut en la tasca d'oposar-se a la nostra se'n dóna privilegis de zones aïllades, temporals i primes a l'exportació.

Vérem, ademés, una de les conclusions aprovades:

La posta de les gallines a l'hivern

Durant l'hivern és difícil procurar-se ous frescos. Desde octubre a marzo son pocos los que se encuentran en el mercado. No obstante, las gallinas ponen la seva cría diaria, i així fa que la seva cría sigui en aquests mesos onerosa.

Es fora de dubte la possibilitat d'augmentar la posta fins a un cert punt, proporcionant a les gallines aliment de un gran valor nutritiu, però, malgrat això, la posta sempre resulta migrada.

Hi ha qui aconsella per activar la posta el tenir les gallines dins un local ben tancat i calent. L'escalfor és produïda, generalment, pel fum de quadra, del que se'n posa a terra una capa ben espessa. Quan fermenta augmenta considerablement la temperatura.

Altres han preconitzat l'aglomeració de les gallines en un local petit.

Aquests consells no deuen seguir-se. Si fem de quadra, el ferment, vicia l'atmosfera, esdevinent, per lo tant, perjudicial.

Les gallines, encara que sigui en ple hivern, desitgen l'aire lliure i el sol. La seva respiració és molt activa i per lo mateix necessiten aire pur i renovat constantment.

El calor artificial, produït de la manera que's vulgui, no exerceix cap influència en la posta.

Les experiències fetes per M. Joubert, a Fontainebleau, durant els hiverns de 1910-1911 i 1911-1912, del primer de octubre al 31 de gener, han sigut a base d'afegir a la racció diària una petita quantitat d'alcohol.

Per la primera experiència, 1910-1911, es varen escollir 12 gallines de raça ginecsa, reputades amb justícia d'excel·lents pondadores, de 16 mesos d'edat. Se'n varen col·locar 6 en un parquet A, en un de quals angles es va construir un petit galliner ben tancat i calent. Les altres 6 varen ésser col·locades en altre parquet B, on no tenien altra cosa que un sostre de fustes i bruc, per a resguardar-les de la pluja i de la neu.

A totes 12 gallines se'ls va donar la següent alimentació:

Al matí, 60 grams de blat, ordi, blat de moro o civada; al migdia, 150 grams de patates cuites, i a la tarda, 50 grams de rosegons de pa i verdura en abundància.

A les gallines del parquet B, a més de la racció esmentada, se'ls donava 10 centímetres cúbics de vi, de 10 a 11 graus, xupat en rosegons de pa, que'ls hi agradava molt.

La producció d'ous fou com següent:

Parquet A (sense alcohol): octubre, cap. 0; novembre, 1; desembre, cap; gener, 22.

Parquet B (amb alcohol): octubre, 22 ous; novembre, 57; desembre, 44; gener, 46, o sigui una diferència de 146 ous a favor de l'alimentació amb alcohol de vi.

En la segona experiència, 1911-1912, les 12 gallines foren escollides de la mateixa raça, i de 8 mesos d'edat, essent la seva primera posta.

Els resultats foren els següents:

Parquet A (sense alcohol): octubre, cap. 0; novembre, 1; desembre, cap; gener, 8.

Parquet B (amb alcohol): octubre, cap. 0; novembre, 18; desembre, 38; gener, 42, o sigui una diferència de 87 ous en favor de l'alimentació amb alcohol de vi.

Des del primer de febrer va suprimir-se el vi i cada parquet va donar una posta normal, resultant un promig i per gallina de 115 ous.

A cada parquet s'hi posà un gall, no amb l'objecte de fecundar els ous, que en el cas actual no interessava, sinó per excitar a les gallines a la posta, car ja és sabut que l'acció del gall dona aquest bon resultat.

SULFAT D'AMONÍAC

Nitrat de sosa
Importació directa de Xile a Barcelona

Sulfat de coure
Superfosfats de calç

Representant:
Josep Santana Soler

Canuda, 2, segon, 1.ª, BARCELONA

Crònica

En pro dels aucells.—Una revista agrícola crida l'atenció respecte als grans beneficis que fan a l'agricultura les perdis.

Si es mira el pap d'una perdiu, s'hi trobaran alguns grams de blat o civada, però consti que no'ls haurà tret mal de la espiga, sinó que eren grans no prou colgats o perduts en els rostolls.

En canvi, menja moltes llevers d'herbes dolentes i insectes igualment perjudicials.

Adulteració de la llet a Granada.—Diu el Defensor de Granada:

«En los fieltros llamados de la Parilla y de San Lázaro, puede presentarse diariamente, como adulteración, vendedores de leche este líquido, inmediatamente después de haber pagado el impuesto de consumos».

Desde seis y media a nueve de la mañana, los pilares contiguos a dichos fieltros se ven invadidos por los cascados vendedores, que en presencia del público y con un descaro inusitado, acaban de llenar de agua las cantaras que traen llenas de leche.

Con ello consiguen duplicar el límite

SOCIETAT ENOLOGICA DEL PENEDES

SERDÀ, ROS I C.
Barcelona: Cortis, 539. - Vilafranca del Penedès: Rbla. Sant Francisco, 15 y 17

Teléfono 3.022. - Teléfono 24.
Productos enológicos puros. Aparatos de análisis de vino de la casa Durand, sucesor de Sallerton, de París. Productos anticriptogámicos. Adobos químicos i orgánicos.

Material de magatzem i celler. Secació d'anàlisi de vins i celler. Instal·lació de laboratoris i cellers moderns.

DEMANIS LLISTES DE PREUS
do, que expenden a elevado precio, importándoles poco el engaño y las consecuencias que pueda tener.

Bolets a Tortosa.—Diu un diari de la expressada ciutat:

«Aparecieron ayer las primeras setas (arvejonas) en nuestro mercado y se vendieron a seis y siete reales la libra».

Como las lluvias han venido oportunamente para el

adri don Melquíades Álvarez, essent out a l'estació per bastants amics pocs i particulars, que volien acompanyar-lo fins al seu domicili, a la qual es oposava el quefe del reformisme.

El senyor Álvarez s'ha negat a fer manifestacions polítiques a varis peristes que ho han sollicitat, dient que és que canvià impressions amb els seus nics res expressarà públicament.

La Sucreria

El Banc d'Espanya ha presentat davant el jutjat una denúncia reclamant un milió de pessetes a les persones que han sortit fudors del préstam de dita sucra de la Sucreria de Madrid.

Entre els demandats hi figuren: don Pedro Meléndez, senador del Regne, ort fa poc; don Crecedo García San Miguel, don Miguel García Alvarez, també senador, i el remador senyor Olea.

Meeting

Els republicans i socialistes han reunit un meeting contra la pujada del preu de la llum i el projecte d'ampliació del la de reversió dels ramfies.

Fu el resum dels discursos el diputat enyor Castrovieja, qui ha dit que's deu acudir davant el Govern, les Corts i els fons públics davant el Rei per a iri: — Senyor, l'alcalde que exerceix autoritat a Madrid comet aquest robo nostros fills i això no pot consentir-se, així no doni una resposta me queda na ma dreta per a escriure en el periòdic jo n'brac esquerre per a portar n garrot.

La «Gaceta»

Madrid 29, 10 matí.

La «Gaceta» publica: Decrets de Guerra comunitat per la reclusió militar perpetua la pena de mort al carrer de mar Miquel Garro Mora.

Autoritzant a la comandancia general de Ceuta per a contractar l'execució dels transports i carretes de material queviures entre dita plaça, Rincón de Medir, Río Martín, Tetuán i posicions que ocupi l'exercit.

L'Alvarez

Avui marxarà a Valencia don Melquíades Álvarez per a informar en aquella Audiencia, proposant-se tornar a Madrid demà passat.

De retorn

Ha tornat de San Sebastián el ministre d'Hisenda.

De Bilbao

Bilbao.—A la una de la matí, un grup format per vuit biscaïtarrs anava pel carrer de San Francisco donant visques a Vizcaya i moris a Espanya.

Un tinent que passava per davant del quarter de San Fernando contestà amb visques a Espanya, a lo qual els biscaïtarrs replicaren amb nous moris.

Lavors de l'interior del quarter sortí un capità, un tinent i un sargent del regiment de Garelano, desavinant els sabres, però al veure'ls els que cridaven fugiren, a pesar de lo qual foren detinguts tres d'ells pels serenos i conduïts a la prevenció, on després de pendre sos noms, se'ls posà en llibertat.

Arribada dels Reis

Madrid, 29, 2 tarde.

En el segon expresse de San Sebastián han arribat aquest matí, a les onze, els Reis.

El senyor Álvarez ha estat en el moment de la recepció dels Reis, acompanyat pel ministre de l'Interior, don José López Muñoz.

A l'estació hi trobaven el quefe del Govern, tots els ministres, el personal palatí i molts diputats i senadors.

El Rei, al baixar del tren en trajo de campanya general, de dret, ha saludat als ministres i a les personalitats que estaven a l'estació.

Shan donat alguns visques i el Rei ha revisat a la companyia d'Asurias, que ha tribuat honors.

Despatx amb el Rei

El president del Consell ha despatxat amb el Rei, però no ha pogut donar-li detalls del comitat de Cuesta Colorado, per manca de hicies oficials.

El president del Consell ha renuat avui la seva salut amb el Rei amb motiu de l'arribada de la Cort.

No ha despatxat amb el monarca cap militar, però des de demà ho farà aquells als qui ho correspongui.

Consell de ministres

A les quatre de la tarde se reuniran els ministres a la presència del Consell.

El governador de Barcelona

El governador de Barcelona ha visitat aquest matí al ministre de la Governació, amb qui ha celebrat una llarga conferència.

El senyor Francesc Rodríguez parlant amb els periodistes els ha manifestat que aquesta tarde surt cap a Barcelona, que per al 6 d'octubre s'havia anunciat a la Ciutat Comtal la seva ferroviària a la línia de Manresa-Berga-Guadalupe.

Estimava el senyor Francesc Rodríguez que aquesta vaga no tindrà transcendència ni originarà cap perturbació.

Francisco i Espanya

Madrid, 29, 415 tarde.

El ministre de la Governació ha dit aquesta tarde als periodistes que el Rei ha estat satisfet per la visita que ahir va fer el quefe del Govern, francesc M. Barthelemy, en San Sebastián, estimant-se per tots mols beneficis per a la futura intel·ligència entre ambdues nacions.

Seguici del Poincaré

Son designats els que han de constituir el seguici de M. Poincaré durant la seva estada a Espanya.

En ell hi figura el capítol general dels Vascongados i exajutad del senyor marqués de Valtierra, el comte de Grove, el diplomàtic amb categoria de ministre plenipotenciari senyor Ferraz i l'ajutad del Rei senyor Nardis.

Aniran tots a la frontera a posar-se en les ordres del president de la República francesa i s'hi estaran fins que M. Poincaré s'embarqui a Cartagena per a regressar a França.

En honor don Marquina

Oviedo.—S'ha celebrat una funció teatral en honor del poeta Marquina. La companyia Guerrero ha posat en escena «Cinco días floreciendo los rosales».

Al final el públic ha fet sortir a escena i aclamar a l'autor.

Exposició Bagaria

Coruña.—El conegut caricaturista català Lluís Bagaria ha inaugurat en el Saló Fizon una exposició de caricatures.

Més de l'estranger

Les relacions franco-espanyoles

Safrís, 29, 1040 matí.—El corresponent de «Le Matin» a San Sebastián comunica que va fer desanar ahir vespre el Rei don Alfons la seva impressió sobre la jornada d'ahir, havent rebut la impressió que el sobirà espanyol va rebre amb llum al dret de l'honorari.

Confirment sempre el record d'aquesta jornada, perquè no podrà ni oblidar-se quan ho fari a França, les aclamacions que inspirades per la seva hostia, el Rei, sense igual, però quan ho acurava a casa seva la emoció i l'alegria per ell en termes que jo no sabria expressar.

El «Matin» considera la jornada de ahir com una manifestació de importància considerable.

Declarà que les paraules oficials pronunciades en aquesta ocasió pel quefe del Govern francès en presència de les autoritats espanyoles, estan cridades a tenir un reser que servirà de magnífic preludi al viatge de M. Poincaré a Madrid.

La «Petite République» diu que la entrevista d'ahir de M. Barthelemy amb el Rei d'Espanya a San Sebastián tindrà una repercussió fells en la obra de civilització empresa per França a Espanya al Marroc.

Les festes de San Sebastián son un brillant preludi del viatge, segurament triomfal, de M. Poincaré.

«Le Goulois» diu que aquest fells començament ha de satisfar a tots els que no han deixat un moment abandonada la tasca patriòtica de procurar l'aproximació de les dues nacions, posades en immobilitzants condicions per a entendre's i estimar-se.

La «Autorité» diu que la aproximació actual és obra personal del Rei Alfons.—Havas.

Arribada

Paris, 29, 1130 matí.—Els diaris donen compte de que aut va arribar a Paris, procedent de Biarritz, el president del Consell de ministres de Serbia, senyor Patchitch.

Avui, segons el «Rambouillet» per M. Poincaré.—Havas.

D'ITALIA

Els Tzars de Russia

Paris, 29, 1150 matí.—L'«Eco» de Paris, en un telegrama de Venècia, diu que'l Tzar i la Tzarina se proposen visitar Venècia al començament de la primavera vinenta.—Havas.

Borsa

Cambis facilitats per la casa J. Marsans Roff i Fills

Barcelona 30 setembre.

Sessió del matí

Operacions Quada

4 per 100 Interior fi. prox. 80,32 80,37 p. AC. P.-C. Espanya fi. prox. 100,95 100,95 p. AC. P.-C. Espanya fi. prox. 100,95 100,95 p. AC. P.-C. Espanya fi. prox. 100,95 100,95 p.

Premi de l'or

(Prestes de compra)

Alfons, 100,00 100,00 p. Alfons, 100,00 100,00 p. Alfons, 100,00 100,00 p. Alfons, 100,00 100,00 p.

Sessió de la tarde

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid i places banc. d. v. 0,30 0,00 dany.

Deutes del Estat i del Municipi

Operacions Quada

4% Interior fi. de mes. 80,45 80,45 p. 4% Interior fi. de mes. 80,45 80,45 p.

Obligacions comptat

QUADA

20% Nord Espanya, prio. Bar. 100,00 100,00 p. 20% Nord Espanya, prio. Bar. 100,00 100,00 p.

Accions comptat

QUADA

10% S. A. Constr. i Paviments, pr. 102,25 102,25 p. 10% S. A. Constr. i Paviments, pr. 102,25 102,25 p.

Accions fi mes

QUADA

10% P.-C. Nord d'Espanya, 506,25 506,25 p. 10% P.-C. Nord d'Espanya, 506,25 506,25 p.

Borsa de Madrid

Telegrama de les 240

4 per 100 Interior comptat. 80,32 80,37 p. 4 per 100 Interior comptat. 80,32 80,37 p.

Borsa de París

Telegrama de les 215

4 per 100 Interior Espanya. 75,75 75,75 p. 4 per 100 Interior Espanya. 75,75 75,75 p.

Borsa de Nova York

Cotització de Londres.

Accions Ferrocarrials

Borsa de Londres

Consolidat anglès 2 1/2 per 100

Les sessions d'avi

L'obertura de la doble ha estat avui molt agitada i discutida. S'ha obert de Nots a 0'65 i d'Alacants a 0'70. Al Regador de Nots a 101 la doble fa el

772 per cent. Al de 97 d'Alacants és el 8'65 per cent.

Seguiment se fa de Nots 0'67 i 0'70. A se baixa fins a 0'63. Els Alacants, passada l'agitació d'obertura, també flueixen vers a 0'60.

Fan les altres dobles: d'Interior 0'32, 0'30, 0'26, 0'23, 0'20 i 0'22; d'Andalus 0'47; de Plats 0'60 i 0'57; de Colònies 0'35; d'Orenses 0'18, 0'20 i 0'21, i de Catalanes 0'07.

A les deu se tanca als «corros» d'operacions: Interior 80'37 p; Nots liquidació 100'85 ops. prox. 101'30 p; i Alacants liquidació 96'20 ops., i prox. 96'85 operacions.

Se perd liquidació per liquidació, 0'20 de Nots i 0'15 d'Alacants.

Per a estalviar confusions, aquesta tarde anotarem únicament canvis prox. a excepció dels que vinguen de París que seran encara fi del corrent.

De Madrid, del Banc, rehem 80'42 d'Interior, De Borsa, després, 80'35.

Aquí obre l'Interior a 80'42, puja a 48, baixa a 80'32 i hi tanca amb operacions.

Paris envia: Exterior 92'80, 92'85; Nots 473, 471; Alacants 452, 453, 452; Andalusos 328, 326 i Plats 401.

Aquí s'obre de Nots a 101'25, se baixa a 100'85 i se tanca amb operacions a 100'90.

D'Alacants s'obre a 96'90, se baixa a 96'40 i se tanca amb diner a 96'50. Obren a 69'70 els Andalusos, puguen a 69'90 i hi tanquen.

A 28'30 obren les Orenses, fan 28'35, baixen a 28'20, i tanquen a 28'30.

Se cotizen de tanca: Municipis, comptat, 93'75.

Francès i Lliures 6'50 i 28'88. Madrid seguit enviant: 80'30 amb 80 enters, comptat 80'25, 20, 15, 20.

A la cinc el Borsí tanca: Interior 80'15, Nots 100'95 p. i Alacants 96'60 paper.

De la tanca del matí an aquesta se baixa 0'22 d'Interior, 0'35 de Nots i 0'25 d'Alacants.

Conexim de Madrid: Francs 6'90, Lliures 28'88, Plats 427'50 i darrer de Renda 80'18.

Paris tanca: Exterior 92'85, Nots 471; Alacants 452, Andalusos 326 i Plats 401.

Es 0'60 més d'Exterior, 2 francs menys de Nots, 1 d'Alacants menys, 1 més d'Andalusos i sense variació de Plats.

La paritat amb francs a 6'40 i tinent en compte que a París els canvis són la liquidació i aquí prox. demostra, que estem a canvi de Nots i 0'25 sota d'Alacants. Els Andalusos, que tancaven a Borsa a 69'90 surten liquidació a 69'37. Les Plats liquidació a 85'33.

Tanquen les rendes a París: 0'27 menys la Francesa, 88: 0'05 més la Russa del 906, 100'20; 0'15 menys la Serbia, 815'0, i com dissapte les següents: Russa del 909, 99'95; Brasil 63'25 i Turca 86'40.

Tanquen les mines: 2 francs menys Rio Tinto, 1952; 1 més Mont Elliott, 123; 1 menys Gold-fields, 62; i sense variació Rand-mines, 152.

Perd 2 francs l'Espanyol de Cuba, 470. De les mexicans perd 1 franc el Nacional, 74, i no milloren 4 els Tramvies, 470, i 3 el central, 131.

A la cinc tanca el doble 0'67 d'Alacants i 0'70 de Nots. Les últimes d'ahir d'Interior, Andalusos i Plats: 0'22, 0'42 i 0'62, respectivament.

L'aigut d'ahir

Esverament en alguns barris de Barcelona.—Inundacions al Pla del Llobregat.

El dia d'ahir va presentar-se cobert d'espesses núvolades, amb una atmosfera carregadíssima i encalmada. Es veia un gran rubat.

En efecte, a les nou començà a ploure, i a les onze la pluja en augment amb petits intervals fins a dos quarts d'una, en que començà un ruixat imponent.

L'aigua va caure torrencialment durant més de tres quarts d'hora, fent impossible el trànsit pels carrers.

Les clavagueres se feren en alguns indrets impossibles d'engolir tanta aigua, ocasionant retrassos en la circulació de tramvies.

Els de la línia de Sarrià transiaren amb dificultat, després d'interrompre el servei durant llarga estona.

Varen caure també algunes exhibacions elèctriques, inutilitzant una d'elles els tubs dels telèfons de la plaça de l'Abacera.

Al carrer de Callao, Sans, un llamp esberlà una figura, esclatant el vetral i un altre, caigut vora el cementiri de les Corts, va produir explosions i ferides lleus i magolament general a Dissideri Torres i Roc Carrera, empleats de consums, que foren auxiliats al dispensari.

Durant tota la tarde seguí el cel cobert, però sense fer més que plourejaigut qualque estona.

Com és natural, la desanimació pels passejers i llocs centres fou molt visible, omplint-se, en canvi, tots els teatres que estan oberts.

L'aigut fou general en tota la conca inferior del Llobregat, determinant una rapidíssima creixença de les aigües de dit riu, que inundà el camp en alguns indrets i algunes poblacions, essent a Sant Feliu del Llobregat i a Sant Joan Despí on fou més pronunciada la creixença.

A Sant Feliu del Llobregat, va caure desitja una enorme mànega d'aigua, que fou desbordar les dues rieres que travessen la població, inundant els carrers proxims, i entrant les aigües als baixos de les cases, després d'omplir els soterranis.

Unes parets del cementiri varen enrocarse amb estrèpit, atrastrant l'aigua, que cadavres, i a l'ajutad del temporal, l'alcalde de dita població telegrafià al senyor Die i Mas demanant auxilis, amb el següent telegrama:

«Este mediodía, por efecto violento temporal, han quedado inundadas varias casas de esta villa, y una desproporcionada. No han ocurrido desgracias personales.»

Urge que V. E. disponga pronto envío bombas para desaguar.

Immediatament el senyor Die passà el telegrama al senyor Collaso, qui ordenà que desseguida sortissin dues bombes cap a dita vila, amb el personal i material necessari, a les ordres del senyor Rey.

A les 16'45 sortiren dites bombes, regressant a les 20'20 el senyor Rey manifestant que a Sant Feliu estaven inundades quatre cases, un forn i el Col·legi Laserna, havent-hi deixat una bomba per a extreure l'aigua.

De Sant Feliu se trasladaren els bombers a Molins de Rey, on estava inundada una casa, deixant-hi també una bomba.

De Sant Joan Despí telegrafiaren també al senyor Die demanant auxilis, disposant el senyor Collaso que sortís cap a dita vila material de salvament.

Per fortuna no se sab que hagi ocorregut cap desgracia personal.

Avui, dematí, el senyor Die i Mas ha rebut el següent telegrama de l'alcalde de Sant Feliu del Llobregat, disposat a les 11'45 del matí:

«Amplio mi telegrama de de manifestar a V. E. que el temporal de ayer causó enormes perjuicios en esta villa, por los grandes destruyos causados en calles, pascos, cementerio, puentes y en la plaza Mercado, y siendo extraordinarios los causados en establecimientos y casas particulares. Ahora la bomba de vapor está funcionando en el establecimiento del Buen Salvador cuyos sótanos están completamente inundados. La bomba de mano de esa ha desalojado el agua de las casas y seguimos con las restantes en número de veinte. Por desperfectos causados por el aguacero, ha tenido que suspender el trabajo una sección de la fábrica Solá Serrá.»

El president de l'Audiencia Territorial ha rebut també un telegrama del jutge d'instrucció donant compte de que l'aigua inundà el Registre de la Propietat, causant desperfectes en part de la documentació.

Del fet s'ha donat compte amb tota urgència a la Direcció general de Registres i al ministre de Gracia i Justicia.

Segons notícies rebudes al Govern civil, a Mataró han parat avui dematí totes les fàbriques per interrupció de corrent, efecte del temporal.

Esperava poder renuar el treball a la tarde.

A les tres de la matí, uns veïns del carrer de les Carretes, 44, han hagut de demanar auxilis perquè, havent-se embussat la canonada que recull l'aigua del terrat, s'ha inundat el pis primer.

Hi han anat alguns bombers i han desembussat la canonada.

Han quedat plens d'aigua els soterranis dels tallers de construcció de cadires de Martí Maimon, carrer den Rocafort, arribant l'aigua a una alçada de 2 metres.

Una bomba del Parc ha anat a fer la extracció de l'aigua, en lo qual ha hagut d'emplear bona estona.

A la carretera de Port, punt denominat «Pont dels Gossos», ha caigut una paret de 20 metres de llarg, fent caure un llum elèctric.

Ha quedat remogut l'empedrat en una extensió de 30 metres, interrompent el trànsit rodat.

El tinent alcalde senyor Vallés, i Puigals s'ha presentat així que n'ha tingut notícia, ha donat els ordres necessaris per a l'immidiat desallotjament.

També s'ha presentat a la Riera de Magoria, prop del pont del ferrocarril, que havia quedat intransitable.

Al carrer de Bell-lloc ha quedat remogut el paviment davant del número 20.

Un camp fondo del carrer de Sicília, prop del d'Almagorars, ha quedat ple d'aigua, i els habitants d'una barraca allí emplaçada, han hagut de fugir.

L'aigua ha invadit els baixos de l'impremta de R. Molero, quedant les màquines i caixes plenes de fang.

Els bombers, a les ordres del senyor Rey, han extret l'aigua.

Han caigut grossos rocs del Morrot, interrompent el pas del tramvia.

L'alcalde hi ha anat i després hi ha enviat brigades per a desembarrassar la via.

Per raó del mal estat del mar, les barques de pesca no han sortit.

A la una de la tarde, el senyor Collaso ha quedat sorpresat al tenir notícia de que, malgrat haver donat ordre, a les nou, a les brigades que anessin a desembarrassar la carretera del Morrot, encara no s'hi havia presentat ningú.

Immediatament ha cridat al facultatiu director de dites brigades, i després d'una severa amonestació li ha dit que si no s'hi cumplia al acte l'ordre donada, el deixaria cessant.

No cal dir si el facultatiu s'ha espatat.

L'alcalde de Sant Feliu ha donat les gracies al senyor Collaso pels auxilis prestats a dit poble pels bombers de Barcelona.

COMUNICATS

Greu escàndol en porta

Al senyor governador i a l'Ajuntament de Barcelona:

Comissió de Governació d'aquest Ajuntament ha aprovat el dictamen, format per la ponència per ella nomenada, projectant municipalitzar l'Industria lliure de «Pompe Fábres».

Dictamen, en general, tanca greus errors.

A. Afirma que tots els industrials de dit ram volen anar a la municipalització. Si és un error ja s'entendrà perquè després d'el mateix dictamen, diu que la majoria dels mateixos industrials són els que volen anar a la municipalització, sent així que els adherits a dit nefast projecte són 43 industrials, i els no adherits i protestataris sumen 80 industrials.

